

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧОРТКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПІДПРИЄМНИЦТВА І БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЧННІПБ ЗУНУ

Надія КУЛЬЧИЦЬКА

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Податковий менеджмент»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – 07 Управління та адміністрування
спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
освітньо-професійна програма – «Фінанси, банківська
справа та страхування»

кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самоет. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Іспит (сем.)
Денна	1	1	32	14	5	6	93	150	1
Заочна	1	1,2	8	4	-	-	138	150	2

30.08.2024
[Signature]

Чортків – ЗУНУ
2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26.06.2024 р.).

Робочу програму склала к.е.н., доцент Тетяна ЯКОВЕЦЬ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін, протокол № 1 від 28.08.2024 р.

Завідувач кафедри

Людмила ДЕРМАНСЬКА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», протокол № 1 від 30.08.24 р.

Керівник групи

забезпечення спеціальності

ОЛЬГА КИРИЛЕНКО

Гарант ОПП

Василь ДЕМ'ЯНИШИН

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“Податковий менеджмент”

I. Опис дисципліни “Податковий менеджмент”

Дисципліна - „Податковий менеджмент”	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS- 5	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни: нормативна дисципліна циклу дисциплін професійної підготовки Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Рік підготовки – Денна - 1 Заочна - 1 Семестр – Денна – 1 Заочна – 1,2
Кількість змістовних модулів – 2	Освітньо-професійна програма – «Фінанси, банківська справа, та страхування»	Лекції: Денна форма – 32 год. Заочна форма – 8 год. Практичні заняття: Денна форма – 14 год. Заочна форма – 4 год.
Загальна кількість годин – 150 год.	Ступінь вищої освіти - магістр	Самостійна робота: Денна – 93 год., Тренінг – 6 год. Заочна – 138 год. Тренінг – 6 год. Індивідуальна робота: 5 год.
Тижневих годин: Денна форма навчання – 10 год., Аудиторних годин: 3 год.		Вид підсумкового контролю - іспит

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Податковий менеджмент»

2.1. Мета вивчення дисципліни:

2.1. Мета вивчення дисципліни:

- формування знань з теоретичних та методологічних основ податкового менеджменту, сприяння підготовці висококваліфікованих фахівців для митної сфери, які володіють інноваційним мисленням і ґрунтовними знаннями фінансової науки;
- здатністю системно аналізувати фінансову політику держави із застосуванням сучасного методологічного інструментарію;
- навичками розробки тактичних і стратегічних програм розвитку сфери фінансів, банківської справи та страхування;
- практичними знаннями щодо прийняття складних управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування на засадах оволодіння системою компетентностей, що дасть змогу їм бути активно залученими у національний і міжнародний дослідницький та професійний простір.

У процесі вивчення дисципліни студент повинен оволодіти теоретичними та організаційними основами функціонування податкового менеджменту в Україні, навичками використовувати основні категорії податкового менеджменту у процесі управління процесами оподаткування.

Предмет дисципліни - є організація стягнення податків і зборів, а також економічні, організаційні, правові питання, що виникають при управлінні податковими відносинами; способи та методи здійснення податкового менеджменту на державному та корпоративному рівнях

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Головним завданням курсу «Податковий менеджмент» є набуття студентами ґрунтовних теоретичних знань з питань реалізації засад податкового менеджменту в Україні. Окреслення основного кола проблем функціонування податкового менеджменту та шляхів їх вирішення. Набуття студентами навичок застосування на практиці теоретичних положень податкового менеджменту як на загальнодержавному рівні, так і на рівні місцевих громад та господарюючого суб'єкта.

Мета проведення лекцій полягає у тому, щоб ознайомити студентів із головними організаційними та методичними питаннями реалізації процесів податкового менеджменту в Україні.

Основні завдання проведення лекцій полягають у:

- викладенні студентам, у відповідності із робочою програмою дисципліни, теоретичних основ управління оподаткуванням в Україні, організаційно-правових засад державного податкового менеджменту, морально-етичних та фіскально-соціологічних аспектів податкового менеджменту в Україні, а також – теоретичних і методологічних засад реалізації корпоративного податкового менеджменту;
- сформуванню у студентів цілісної системи теоретичних знань з курсу «Податковий менеджмент» та здатність оцінювати межі власної фахової компетентності і підвищувати професійну кваліфікацію.

Мета проведення практичних занять полягає у тому, щоб виробити у студентів практичні навички у сфері податкового менеджменту в Україні.

Основні завдання проведення практичних занять:

- закріпити теоретичні знання, отримані на лекційних заняттях;
- сформуванню вміння застосовувати інноваційні підходи у реалізації податкового менеджменту;
- засвоїти методику та інструментарій здійснення податкового регулювання в Україні;
- опанувати фіскальні технології та морально-етичні аспекти реалізації засад податкового менеджменту фіскальними органами України;
- засвоїти основи організації податкового обліку на підприємстві, податкового планування та бюджетування окремих податкових платежів;

- навчитися застосовувати положення податкового законодавства, зокрема угод про запобігання подвійного оподаткування, трансфертне ціноутворення у міжнародному податковому плануванні;
- сформувати вміння розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері справляння податків.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення курсу «Податковий менеджмент» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів (економічна теорія, бюджетна система, податкова система, фіскальне адміністрування, цифрові технології декларування податкових зобов'язань, трансфертне ціноутворення в оподаткуванні, організація податкового контролю), цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

2.5. Програмні результати навчання

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

3. Програма дисципліни «Податковий менеджмент»

Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи податкового менеджменту в Україні

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту

Зміст поняття «управління оподаткуванням». Органи управління податковими відносинами. Фактори, які обумовлюють необхідність вдосконалення управління оподаткуванням. Зміст поняття «податковий менеджмент». Завдання і мета податкового менеджменту. Структура і складові податкового менеджменту. Суб'єкти і об'єкти податкового менеджменту. Організаційні і правові засади функціонування державного податкового менеджменту. Державна податкова та митна служба у структурі управління оподаткуванням. Система органів державної податкової та митної служби, головні проблеми їх функціонування. Стратегічні напрями їх розвитку. Напрями модернізації державної податкової та митної служби України. Програма модернізації ДПС: основні напрями структурної реорганізації та розвитку інформаційної інфраструктури. Менеджмент справляння податків в умовах реформування економіки України.

Література: 2, 7, 11, 14, 15, 21, 22, 23, 25, 26, 34.

Тема 2. Податкове прогнозування і планування – складова частина державного податкового менеджменту

Зміст поняття «податкове прогнозування і планування». Основні завдання і об'єкти податкового прогнозування і планування. Поняття макроекономічного прогнозування. Прогнозування обсягів дохідної частини бюджетів. Основні завдання та функції структур, які займаються аналізом і плануванням податкових надходжень. Сфери податкового планування. Методи прогнозування і планування. Фактори, які впливають на якість прогнозування і планування податкових надходжень.

Література: 4, 6, 8, 9, 16, 17, 19, 20, 36, 38.

Тема 3. Прогнозування податків, зборів (обов'язкових платежів): методичні аспекти

Методика прогнозування: податку на доходи фізичних осіб; податку на прибуток; податку на додану вартість; акцизного податку, місцевих податків і зборів. Напрями покращення адміністрування податків і зборів в контексті застосування інноваційних підходів.

Література: 2, 4, 6, 8, 9, 17, 19, 20, 29, 36, 38

Змістовий модуль 2. Структурна організація податкового менеджменту в Україні

Тема 4. Податкове регулювання як складова частина державного податкового менеджменту.

Зміст поняття «податкове регулювання». Механізм бюджетно-податкового регулювання. Способи податкового регулювання: податкові пільги, штрафні санкції, податкові ставки. Методи податкового регулювання: інвестиційний податковий кредит; податкові канікули; легалізація неоподаткованих доходів; міжнародні угоди про уникнення подвійного оподаткування; оптимізація податкових ставок. Принципи організації системи податкового стимулювання. Пільги в оподаткуванні юридичних осіб як фактор бюджетного

процесу в Україні. Недоліки пільгового оподаткування. Шляхи вдосконалення податкового регулювання економіки.

Література: 16, 19, 20, 24, 29.

Тема 5. Податковий контроль – складова частина фінансового контролю і податкового механізму.

Зміст державного податкового контролю як елементу фінансового контролю і податкового механізму. Джерела інформації для податкового контролю. Поняття про контролюючі органи та їх компетенцію. Порядок проведення перевірок суб'єктів підприємницької діяльності: права органів ДПС; періодичність і порядок проведення перевірок. Основні типові способи здійснення правопорушень у сфері оподаткування і методи їх виявлення. Причини ухилення від сплати податків. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства: фінансова, адміністративна та кримінальна.

Література: 2, 10, 12, 16, 28, 29, 30, 32, 34, 39, 40.

Тема 6. Податковий ризик-менеджмент на підприємстві.

Сутність податкового ризик-менеджменту. Вплив ризик-менеджменту на виконання дохідної частини бюджету. Основні характеристики податкового ризику. Основні джерела податкових ризиків. Класифікація податкових ризиків. Оцінювання податкових ризиків. Методи визначення податкових ризиків. Управління податковими ризиками: зміст, принципи та етапи. Превентивні антикризові заходи. Обмежуючі антикризові заходи. Компенсаційні антикризові заходи. Взаємодія державних органів щодо недопущення розширення кола об'єктів і суб'єктів податкових ризиків. Шляхи упередження та усунення податкових ризиків.

Література: 10, 27, 28, 29, 31, 33, 36, 38, 42, 45

Тема 7. Сутність податкового планування та прогнозування.

Співвідношення понять «податкове планування» та «планування податкових надходжень». Зміст поняття «прогнозування і планування податкових надходжень». Чинники, які впливають на якість прогнозування і планування податкових надходжень. Сутність та роль податкового планування підприємств. Ризики податкового планування суб'єктів господарювання. Принципи податкового планування. Етапи податкового планування на мікрорівні.

Література: 10, 16, 17, 19, 20, 27, 28, 29, 33, 36, 38

Тема 8. Міжнародне податкове планування.

Зміст і завдання міжнародного податкового планування. Стадії процесу міжнародного податкового планування. Форми і методи податкового планування. Взаємозв'язок і взаємозалежність податкового планування і податкового права. Види міжнародного податкового планування. Мета, суб'єкти і об'єкти корпоративного податкового планування та індивідуального (особистого) міжнародного податкового планування. Основи міжнародного податкового інвестування.

Література: 18, 19, 20, 22, 24, 25, 41, 46, 47, 48.

Тема 9. Морально-етичні аспекти запровадження податкового менеджменту в Україні.

Фіскальна соціологія в теоретичних розробках науковців. Морально-етичні аспекти реалізації податкового менеджменту. Фактори, що впливають на податкове мислення, податкову етику, податкове сприйняття. Самооцінка компетентності у сфері сплати податків. Податкові технології, їх вплив на податкову діяльність платників податків. Антифіскальна поведінка платників податків: причини, передумови, наслідки. Рівень податкової культури в суспільстві. Податкові девіації, їх причини та різновиди. Девіантна, деліквентна та кримінальна поведінка платників податків. Механізми боротьби з девіантною поведінкою платників податків.

Література: 5, 13, 15, 18, 21, 28, 29, 29, 32, 35.

Тема 10. Діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів.

Електронні сервіси Державної податкової служби: Електронний кабінет платника податків; Сервіс «info TAX»; Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс (ЗІР); Антикорупційний сервіс «Пульс». Електронні сервіси декларування податкових зобов'язань в Україні. Переваги електронної звітності, перед традиційним паперовим методом подання звітів. Недоліки програм для здачі електронної звітності. Вибір програми для здачі звітності в електронній формі. Безкоштовні програми для подання звітності (електронний кабінет платника податків; Єдине вікно подання електронної звітності; OPZ). Комерційні програми для подання звітності («MeDoc», «Арт-звіт плюс», «iFin», «ІС-Звіт», «Соната», «Taxer»)

Література: 1, 2, 3, 8, 10, 29, 30, 31, 37, 38, 43, 44, 44.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ
“Податковий менеджмент”
(денна форма)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин					Контрольні заходи
		Лекції	Практ. заняття	Індивід. робота	Самост. робота	Тренінг	
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи податкового менеджменту в Україні							
1.	Теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту	3	2	2	9	2	Поточне опитування
2.	Податкове прогнозування і планування – складова частина державного податкового менеджменту	3			9		Поточне опитування і тестування
3.	Прогнозування податків, зборів (обов’язкових платежів): методичні аспекти	3			9		Поточне опитування і тестування
Змістовий модуль 2 Структурна організація податкового менеджменту							
4.	Податкове регулювання як складова частина державного податкового менеджменту	4	2	3	9	4	Поточне опитування
5.	Податковий контроль – складова частина фінансового контролю та податкового механізму	3			9		Поточне опитування, задачі
6.	Податковий ризик-менеджмент на підприємстві.	4			10		Поточне опитування і тестування
7.	Сутність податкового планування та прогнозування.	3	2	3	9	4	Поточне опитування і тестування
8.	Міжнародне податкове планування.	3			9		Поточне опитування, тестування
9.	Морально-етичні аспекти запровадження податкового менеджменту в Україні.	3	2	3	10	4	Поточне опитування і тестування
10.	Діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів.	3	2		10		Заліковий модуль по темах 1-10
Всього		32	14	5	93	6	іспит

4. СТРУКТУРА ЗАЛКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ

“Податковий менеджмент”

(заочна форма)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин			Контрольні заходи
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	
Змістовий модуль 1					
Теоретико-організаційні основи податкового менеджменту в Україні					
1.	Теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту	2	2	14	Поточне опитування, тестові завдання
2.	Податкове прогнозування і планування – складова частина державного податкового менеджменту			13	
3.	Прогнозування податків, зборів (обов’язкових платежів): методичні аспекти			14	
Змістовий модуль 2					
Структурна організація податкового менеджменту					
4.	Податкове регулювання як складова частина державного податкового менеджменту	2	2	14	Поточне опитування, тестові завдання
5.	Податковий контроль – складова частина фінансового контролю та податкового механізму			13	
6.	Податковий ризик-менеджмент на підприємстві.	2	2	14	
7.	Сутність податкового планування та прогнозування.			14	
8.	Міжнародне податкове планування.			14	
9.	Морально-етичні аспекти запровадження податкового менеджменту в Україні.	2	2	14	
10.	Діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів.			14	
Всього		8	4	138	іспит

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1.

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи податкового менеджменту

Мета: засвоїти основні положення щодо змісту поняття податковий менеджмент

1. Управління оподаткуванням в умовах трансформації економіки України.
2. Державний податковий менеджмент у системі управління оподаткуванням.
3. Державна податкова служба у структурі державного податкового менеджменту.
4. Дискусійне обговорення питання щодо недоліків в роботі податкових органів при виконанні ними своїх завдань і функцій, а також визначення пріоритетних напрямів у роботі ДПС України, які будуть сприяти вдосконаленню податкового менеджменту.

Література: 5, 6, 8, 23, 26, 33.

Тема 2. Податкове прогнозування і планування - складова частина державного податкового менеджменту

Мета: визначити роль та значення податкового прогнозування і планування як складової бюджетного процесу

1. Зміст поняття “податкове прогнозування і планування”.
2. Макроекономічне прогнозування – основа бюджетного процесу.
3. Методи прогнозування і планування.
4. Фактори, які впливають на якість прогнозування і планування.
5. Дискусійне обговорення питання щодо спеціальних податкових режимів, що вводяться за територіальною ознакою. Практичні завдання щодо визначення показників: прибутковості проекту податкового планування, кількості обмежень проекту податкового планування, кількості обмежень проекту податкового планування, визначення показника ризиків проекту податкового планування.

Література: 1, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 17, 18, 19.

Практичне заняття 2.

Тема 3. Прогнозування податків, зборів (обов’язкових платежів): методичні аспекти

Мета: освоїти методики прогнозування і планування основних бюджетоутворюючих податків

1. Прогнозування податку на прибуток та податку на доходи фізичних осіб.
2. Прогнозування податку на додану вартість та акцизного податку.
3. Прогнозування окремих місцевих податків та зборів.
4. Дискусійне питання щодо визначення методів, які є найбільш поширеними у процесах визначення рівня ризиків порушення запланованих обсягів та графіків здійснення податкових надходжень; розв’язування практичних завдань щодо визначення показників оцінки ефективності економікоорганізаційного механізму оподаткування підприємств

Література: 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 16, 17, 18, 19.

Практичне заняття 3

Тема 4. Податкове регулювання в Україні

Мета: зрозуміти роль податкового регулювання як основного способу регулювання економічних процесів в країні

1. Податкове регулювання як складова частина державного податкового менеджменту.
2. Методи податкового регулювання.
3. Способи реалізації податкового регулювання в Україні.
4. Дискусійні питання щодо розкриття економічної сутності спеціальних (вільних) економічних зон і технопарків, акцентування уваги на визначенні їх загальних рис і відмінності, з’ясування переваг й недоліків пільг як механізму податкового стимулювання.

Література: 5, 6, 8, 13, 18, 21, 23, 25, 28.

Тема 5. Податковий контроль – складова частина фінансового контролю і податкового механізму

Мета: засвоїти положення щодо методики здійснення податкових перевірок як основної форми податкового контролю

1. Зміст податкового контролю.
2. Порядок проведення перевірок суб'єктів підприємницької діяльності органами ДПС України.
3. Основні причини і типові способи здійснення правопорушень у сфері оподаткування та методи їх виявлення.
4. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства.
5. Дискусійне обговорення питань щодо з'ясування недоліків чинного законодавства з питань оподаткування, визначення спільних риси і відмінностей в організації контролю за сплатою податків юридичними і фізичними особами, а також напрямів удосконалення податкового контролю.

Література: 4, 5, 6, 8, 9, 10, 19, 20, 21, 23, 31.

Практичне заняття 4:

Тема 6. Тема 6. Податковий ризик-менеджмент на підприємстві.

Мета: визначити необхідність впровадження основних елементів податкового менеджменту на підприємстві в умовах підвищеного ризику

1. Зміст категорії “ризик-менеджмент” та його елементи.
2. Основні характеристики податкового ризику. Основні джерела податкових ризиків. Класифікація податкових ризиків.
3. Оцінювання податкових ризиків. Методи визначення податкових ризиків.
4. Управління податковими ризиками: зміст, принципи та етапи.
5. Превентивні антикризові заходи. Обмежуючі антикризові заходи

Література: 2, 4, 5, 6, 8, 16, 18, 19, 23, 27, 29.

Практичне заняття 5:

Тема 7. Сутність податкового планування та прогнозування.

1. Зміст поняття “податкове планування”.
2. Принципи податкового планування.
3. Етапи податкового планування.
4. Обговорення дискусійних питань щодо визначення видів та етапів податкового планування на макрорівні, з'ясування основних схем податкової оптимізації на макрорівні.

Література: 2, 4, 5, 6, 8, 16, 18, 19, 23, 27, 29.

Тема 8. Міжнародне податкове планування

Мета: розуміти необхідність існування міжнародного податкового планування в умовах глобалізації

1. Зміст поняття “міжнародного податкового планування”.
2. Форми і методи податкового планування.
3. Взаємозв'язок і взаємозалежність податкового права і податкового планування.
4. Види міжнародного податкового планування.
5. Основи міжнародного податкового інвестування.
6. Обговорення дискусійних питань щодо використання в міжнародному податковому плануванні угод про запобігання подвійному оподаткуванню, а також використання в міжнародному податковому плануванні офшорів.

Література: 4, 5, 6, 8, 10, 18, 19, 25, 26, 30, 32.

Практичне заняття 6.

Тема 9. Морально – етичні аспекти запровадження податкового менеджменту в Україні

Мета: розуміти необхідність дослідження природи існування ухилення від сплати податків і методів боротьби з ним

1. Фіскальна соціологія в теоретичних розробках вітчизняних та зарубіжних науковців.
2. Фіскальні технології та морально-етичні аспекти реалізації засад податкового менеджменту податковими органами.
3. Податкова етика, закономірності сприйняття та податкового мислення платників податків.
4. Ухилення від оподаткування як різновид антифіскальної поведінки платників податків.
5. Обговорення дискусійних питань щодо закономірностей сприйняття та податкового мислення платників податків, з'ясування видів відповідальності як наслідок антифіскальної поведінки платника податків у податковому законодавстві розвинутих зарубіжних країн за ухилення від сплати податків.

Література: 4, 5, 6, 8, 10, 18, 19, 23, 33.

Практичне заняття 7.

Тема 10. Діджиталізація взаємовідносин платників податків і контролюючих органів.

Мета: сформувати здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері справляння податків

1. Електронні сервіси Державної податкової служби.
2. Електронні сервіси декларування податкових зобов'язань в Україні.
3. Безкоштовні програми для подання звітності (електронний кабінет платника податків; Єдине вікно подання електронної звітності; ОРЗ).
4. Комерційні програми для подання звітності («MeDoc», «Арт-звіт плюс», «iFin», «1С-Звіт», «Соната», «Taxer»).
5. Ознайомлення з безкоштовними програмами для подання звітності (електронний кабінет платника податків; Єдине вікно подання електронної звітності; ОРЗ) та розв'язування практичних завдань

Література: 5, 6, 7, 12, 15, 24.

6. Організація і проведення тренінгу

Мета проведення тренінгу з дисципліни «Податковий менеджмент» - формування в студентів практичних навичок роботи з законодавчими актами, діючими інструктивними матеріалами та нормативами; сформувані чіткі уявлення щодо механізму здійснення контрольної роботи податкових органів; набуття знання із складання податкової звітності; оволодіння знаннями з питань податкового обліку на підприємствах та страхових компаніях; набуття знання із складання податкової звітності.

Проведення тренінгу дозволяє:

- забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Податковий менеджмент»;
- розвинути у студентів навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення з темою тренінгового заняття.

2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття.

3. **Практична частина** реалізується шляхом виконання практичного завдання, виконання відповідних розрахунків.

Тренінг спрямований на засвоєння отриманих знань та практичну їх реалізацію через: складання прогнозу податкових платежів, виявлення та аналіз факторів, які впливають на рівень податкового навантаження.

Студент самостійно обирає підприємство – об'єкт дослідження, здійснює аналіз бухгалтерської звітності.

На основі бухгалтерської звітності підприємства студентам необхідно:

1) Визначити розмір сплачених підприємством податкових платежів за аналізований період;

2) Розрахувати рівень податкового навантаження на підприємство;

3) Скласти податковий календар для даного підприємства за аналізований період.

4) Зробити висновки.

4. **Підведення підсумків.** Обговорюються результати виконання завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Оцінювання - оцінювання практичного завдання здійснюється за оцінюються за 100-бальною шкалою і визначається як сукупність питомої ваги кожної складової:

-80% - виконання практичного завдання;

-20% - захист практичного завдання.

Обговорюються результати виконання завдань.

7. Тематика самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів полягає у підготовці презентаційних виступів, що оцінюються за 100-бальною шкалою і визначається як сукупність питомої ваги кожної складової:

-70% - підготовка презентації;

-30% - захист презентації.

Обговорюються результати виконання завдань.

Тематика презентацій:

1. Основні засади формування ефективного податкового менеджменту на підприємствах
2. Суспільно-політичні аспекти податкового менеджменту в Україні
3. Податковий менеджмент в Україні: проблеми та перспективи розвитку
4. Інформаційне забезпечення податкового менеджменту
5. Податкове регулювання як складова податкового менеджменту та шляхи його покращення в Україні
6. Розвиток державного митного та податкового ризик-менеджменту в Україні: порівняльний аналіз
7. Податковий ризик-менеджмент на фінансовому ринку України
8. Податковий менеджмент у закріпленні фінансової самостійності місцевого самоврядування
9. Податковий менеджмент на макрорівні: вітчизняна та міжнародна практики впровадження
10. Державно-владні аспекти податкового менеджменту
11. Теоретико-організаційні домінанти податкового адміністрування в системі державного податкового менеджменту
12. Податкове планування в системі управління фінансами підприємств
13. Виклики для функції податкового менеджменту в умовах цифрової трансформації
14. Розвиток податкового менеджменту в системі управління діяльністю банку
15. Податкове навантаження як індикатор результативності **податкових** реформ в Україні
16. Стратегії податкового менеджменту для забезпечення фінансової стійкості підприємств
17. дослідження теоретичних аспектів податкового менеджменту та прийняття рішення щодо необхідності його удосконалення
18. Напрямки удосконалення податкового регулювання промислових підприємств
19. Механізми регіонального податкового менеджменту в умовах децентралізації влади в Україні
20. Інформаційна складова податкового менеджменту на мікрорівні в контексті сталого національного розвитку
21. Сучасні особливості міжнародного фіскального менеджменту в Україні
22. Податкові ризики як загроза економічній безпеці підприємства
23. Проблеми податкового прогнозування і планування в Україні у воєнний час: правові та психологічні аспекти
24. Фіскальні та регулюючі засади державного податкового менеджменту
25. Зміст, правові засоби та межі **податкового** планування: зарубіжний досвід та українська практика

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Податковий менеджмент” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;
- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів модульної контрольної роботи;
- оцінювання результатів самостійної роботи;
- оцінювання результатів тренінгу;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові роботи;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Податковий менеджмент» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20 %	20 %	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 10 темах	Підсумкова модульна контрольна робота по 1-10 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (10 тестів по 5 бали за тест) – макс. 50 балів	Сукупність питомої ваги кожної складової: - 70% - виконання практичного завдання; - 30% - захист практичного завдання	Сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - підготовка презентації; -20% - захист презентації.	2 Теоретичних питання – макс. 25 балів Тестові завдання (10 тестів по 5 бали за тест) – макс. 50 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-10
2.	Проекційний екран	1-10
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1-10
4	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-10
5	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-10
6	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-10
7	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-10

Рекомендовані джерела інформації

1. Бурашнікова О. С. Стратегія цифрових трансформацій управління системи податкової служби: теорія і сучасна практика. Science, innovations and education: problems and prospects : the 14th International scientific and practical conference (August 25–27, 2022). CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2022. P. 410–419. URL: <https://mail.google.com/mail/u/0/?ogbl#sent/FMfcgzGqQJhDPzjSwczTRJVhgVfRDNV?projector=1&messagePartId=0.1>
2. Бурашнікова О. С., Воронкова В. Г. Зарубіжний досвід цифровізації податкової служби у країнах ЄС. Актуальні питання сталого науково-технічного та соціально-економічного розвитку регіонів України: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції за участю молодих науковців. Запорізький національний університет. Запоріжжя: ЗНУ, 2022. С. 97–100. URL: <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/11929/12623/12803>
3. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI із змінами та доповненнями/Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
4. Ватаманюк О.С. Агресивне податкове планування: негативні наслідки та напрями протидії. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. Серія Економіка. Випуск 1(9). 2018. С.153–158.
5. Висоцька, І. Б., Родченко, С. С., Лелюк, Н. Є. Протидія ухиленню від сплати податків в умовах воєнного стану. *Академічні візії*. 2023. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/378>
6. Галушак М.П., Галушак О.Я., Кужда Т.І. Прогнозування соціально-економічних процесів : навчальний посібник для економічних спеціальностей. Тернопіль : ФОП Паляниця, 2021. 160 с. 5.
7. Герчаківський С.Д. Митна справа: Навчальний посібник. Тернопіль : Вектор, 2020. 316 с. 8.
8. Греца Я.В. Зміст, правові засоби та межі податкового планування: зарубіжний досвід та українська практика : монографія. Ужгород : ТОВ «РІК-У». 2020. 420 с.
9. Електронний кабінет платника податків URL: <https://cabinet.tax.gov.ua/help/>
10. Євтушевська О.О., Лагодієнко Н.В., Іванченкова Л.В. Податкова політика як складова державного податкового менеджменту. *Інвестиції: практика та досвід*. № 4/2022. С. 32-37
11. Жмудінський В.П. Недопущення до проведення податкової перевірки: правові наслідки. *Вісник НТУУ «КПІ» Політологія. Соціологія. Право*. 2023. № 1 (57). С. 190–196.
12. Кізіма А., Кізіма Т. Ідентифікація причин та потенційних наслідків фінансового шахрайства. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. Вип. 2. С. 47-56.
13. Кізіма А., Кізіма Т., Лободіна З. Оптимізація витрат бюджетних коштів на організацію діяльності держави. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: зб. наук. праць*. 2018. Випуск 2 (25). С. 183-190.
14. Кізіма А., Лободіна З. Трансформація технологій бюджетування в контексті забезпечення інклюзивного сталого зростання держави. *Світ фінансів*. Випуск 1 (66). 2021. С. 24-37.
15. Кізіма А.Я, Лободіна З.М., Марущак Л.І. Оцінювання фіскальної та регулюючої ролі ПДВ. *Галицький економічний вісник*. Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. 2020. №6 (67).
16. Крючкова, Н. М. (2023). Прогнозування і вплив зміни податкової політики на соціально-економічні показники України. *Академічні візії*. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/504>
17. Леган І. М., Супрунова І. В. Офшорні юрисдикції як інструмент тінізації економіки та транснаціональної злочинності. *Право та державне управління*, 2. 2021. 133–139.

18. Лисенко, А. М. Методи прогнозування та податкового планування: вплив їх вибору на формування рішень у сфері оподаткування, аудиту та аналізу. *Причорноморські економічні студії*. 2023. Вип. 81. С. 208–212.
19. Лозовська Л.І., Бандоріна Л.М., Савчук Л.М., Удачина К.О. Прогнозування соціально-економічних процесів : навчальний посібник. Дніпро : УДУНТ, 2022. 146 с.
20. Луцик А. І. Використання видаткового інструменту фіскальної політики у формуванні ефективного фіскального простору України. *Інноваційна економіка*. 2018. № 9-10. С. 171-176.
21. Луцишин З., Южаніна Н., Фролова Т., Мазур М., Перебийніс Д. (2019). Сучасна офшоризація бізнесу у конструкті національної фіскальної безпеки, *Міжнародна економічна політика*, 1, 70–112. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Меп_2019_1_6
22. Лушко С. М Чернюк Т., І Персональний податковий менеджмент: теоретичні аспекти та практична реалізація. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*, № 38 (2023), С. 63-68 URL:<https://modecon.mnau.edu.ua> | ISSN 2521-6392
23. Максименко, А. Особливості та ключові тенденції міжнародного податкового регулювання. *Економіка та суспільство*, 2023. (52). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-37>
24. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
25. Назарова, Т., Шевченко, М. Місце податкового менеджменту в системі управління державними фінансами в умовах воєнного стану. *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут"* (економічні науки), 2022. С. 38– 41. URL: https://doi.org/10.20998/2519-4461.2022.3.38_17
26. Оришин Т. М. Сучасні підходи до оптимізації оподаткування підприємств. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. Том 31 (70). № 3, 2020. С.83-86
27. Павлуненко К. Значення і роль акта податкової перевірки та його вплив на податкові правовідносини. *Право України*. 2020. № 4. С. 115–126.
28. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI . Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
29. Подольська А. Тенденції діджиталізації податкових процедур та їх вплив на методи здійснення податкового контролю. *Juris Europensis Scientia*. 2022. Вип. 3. С. 67-71. 8.
30. Сторожук І.П Правове регулювання функціонування ІТ- компаній у здійсненні податкового контролю (вітчизняний та зарубіжний досвід) *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 6. с. 28- 32.
31. Проскура К.П., Лісовий А.В. Документальне обґрунтування ризиків фіктивності здійснених платниками податків операцій з постачання товарів у податкових перевітках. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. 2019. Вип. 3. С. 212–221.
32. Рудика В.І., Шпірна Д.С. Формування системи фінансового планування і прогнозування на підприємстві. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 33. С. 307–316. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/47.pdf 9.
33. Сидорович О.Ю. Передумови функціонування та логіка трансформації контролюючих інституцій з питань оподаткування в Україні. *Галицький економічний вісник*. 2018. № 1. С. 70-80.
34. Смакограй, М. К. (2023). Особливості процесуального механізму застосування фінансової відповідальності за податкові правопорушення Київський часопис права, (3), 98-105. URL: <https://doi.org/10.32782/klj/2022.3.15>
35. Статистичне моделювання та прогнозування у фінансах : навчальний посібник / О. В. Гуріна, Н. О. Корнева. Миколаїв : видавець Румянцева Г. В., 2023. 246 с.
36. Тимошенко А. Оподаткування послуг в ІТ-сфері: проблеми та перспективи. *Економіка та держава*. 2018. № 4. С. 46–52.
37. Ткаченко Н., Хуторна М., Топазли Р., Еїсай С.А.І.А., Трофименко І. Методологічні засади стратегічного планування капіталоутворюючої бази підприємств в умовах економіки

знань. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021. № 6(41). P. 88–99. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v6i41.251403>

38. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Організація і методика податкових перевірок: навчальний посібник. Дніпро: Середняк Т.К., 2020. 292 с.

39. Фоміна, Т., Пугаченко, О. Документальне забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень за загальнодержавними податками. *Економіка та суспільство*. 2023. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-17>

40. Хмара М., Демидчук К. (2022). Сучасний стан міжнародного антиофшорного регулювання. *Економіка, управління та адміністрування*, 1(99), 42–48. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2022-1\(99\)-42-48](https://doi.org/10.26642/ema-2022-1(99)-42-48)

41. Юнацький М.О. Огляд сучасних методів прогнозування фінансового стану підприємства. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. 2018. № 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2018/42.pdf

42. Яку програму вибрати для подачі звітів в електронному вигляді URL: <http://www.buhuslugi.com.ua/ua/publikatsiji/562-yaku-programu-vibrati-dlya-podachi-zviti-velektronnomu-viglyadi.html>.

43. Писаренко Н. В., Калінін А.М., Бараник З.П., Буткевич О.В., Тітов В.В. Теоретичні аспекти психології управління та менеджменту бізнес-процесами на підприємстві. Ментальне здоров'я особистості та організації : колективна монографія. Академія праці, соціальних відносин і туризму / За заг. ред. : Г. А. Приба, Л. Є. Бебези. Київ : ТОВ «Типографія АМГ», 2024. 518 с. DOI: <http://dx.doi.org/10.13140/RG.2/2/29969.61284/1>

44. Приходько, О. М., Огданська, О. Д. (2024). Впровадження сучасних методів податкового менеджменту для досягнення стратегічних цілей державної податкової служби України. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, 2024. (12). URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-03-04>

45. Agu, G. A. Impact of taxation on the performance of small and medium Enterprises in Aba, Abia State, Nigeria / G. A. Agu, O. O. Onwuka, O. Aruomah // *Archives of Business Research*. 2019. Vol. 7. P. 1–15. DOI: <http://dx.doi.org/10.14738/abr.73.2.6359>.

46. Belz, T. Taxes and firm size: Political cost or political power? *Journal of Accounting Literature*. 2019. Vol. 42. P. 1–28. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.acclit.2018.12.001>

47. Halunko, V. V. Foreign experience for financing small and medium business. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2018. Vol. 4, No. 5. –P. 40–45. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-5-40-45>

48. Edward Miller, Jessica P. Vistnes Taxes and the location of U.S. business activity abroad. *National Tax Journal*. 2019. Vol. 72. Iss. 1. P. 165–192. DOI: [dx.doi.org/10.17310/ntj.2019.1.06](https://doi.org/10.17310/ntj.2019.1.06)

49. Osama F., Muneer M. Audit and tax in the context of emerging technologies: A retrospective analysis, current trends, and future opportunities. *The International Journal of Digital Accounting Research* Vol. 21, 2021, pp. 95-128.

50. Tax Evasion & Whistleblowers: Curious Policy or Durable Strategy? *Tax Law: International & Comparative. Tax eJournal*. SSRN. Accessed 5 May 2020.